

SİYASİ OLAYLARIN KORKU SİNEMASINA YANSIMALARI

REFLECTION OF POLITICAL EVENTS ON HORROR MOVIES

Gizem ŞİMŞEK¹

Öz

İnsanlık tarihi boyunca yaşanan toplumsal olaylar, dönemin insanlarını etkilemiş, birçok yeni akımın ve düşüncenin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yedinci sanat dalı olan sinema da, tüm sanat dalları gibi, güncel, toplumsal ve politik olaylardan etkilenerek değişim ve dönüşüm geçirmektedir. Sinemanın ilk örneklerinde yer alan ve zaman içerisinde Hollywood tarafından bir tür haline getirilen korku sineması, bu dönüşümleri en iyi yansıtan film çeşitlerini içerisinde barındırmaktadır. Başlangıçta ortaçağ ve gotik edebiyat korkularıyla beslenen korku sineması, zaman ilerledikçe dünyayı değiştiren güncel, toplumsal ve politik olaylar çerçevesinde yeniden şekillenmiştir. Eski inançların ve korkuların üzerine yeni inanç ve korkular da eklenerek endişe ve korku unsurları zaman içerisinde artış göstermiştir. Cadı ve engizisyon korkularının yerini zamanla atom bombası ve kıyamet, kıyamet korkusunun yerini ise zaman içerisinde seri katil korkusu almıştır.

Bu çalışmada politik, toplumsal ve gündem oluşturan olayların korku sinemasındaki etkileri eleştirel kuramdan faydalanılarak saptanacaktır. Bu saptamalar ışığında toplumsal durumun analizi onar yıllık süreçler içerisinde ele alınarak incelenecek, hangi toplumsal olayların ne tür korku unsurlarının ortaya çıkmasına neden olduğu irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sinema, politika, korku sineması, eleştirel kuram, ideoloji

Abstract

Social events have affected humans throughout the history of humanity causing the formation of many new movements and thoughts. Film industry, being the seventh art form, has also been affected by current social and political events thereby becoming transformed just like all other art forms. Horror movies which were first seen along with the first examples of movies in time became a genre by itself thanks to Hollywood and includes many film varieties that best reflect these transformations. Horror movies strived on scary middle age and gothic literature and in time has been shaped by the current social and political events. New beliefs and horrors have been added to older ones which in time increased the anxiety and horror elements. Horrors of witches and inquisition were replaced by the atom bomb and doomsday which was later on replaced by serial killers. In this study, the effects of political, social and current events on horror movies will be determined by making use of critical theory. The analysis of social status will be examined in decade long intervals under the light of these findings to determine which horror elements were caused by which social events.

Key Words: Cinema/Movies, Policy, horror cinema, critical theory, ideology

¹ Arş.Gör.Dr., İstanbul Kültür Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, g.simsek@iku.edu.tr

GİRİŞ

Toplumda yaşayan bireylerin gerçekliği anlamlandırmada kullandıkları araçlar, egemen ideoloji ya da kendilerini içinde gördükleri grubun ideolojisi ile biçimlenmektedir. Günümüz toplumlarında ana ideoloji, kitle iletişim araçları yoluyla yeniden üretilerek meşru hale gelmektedir. (Baudrillard , 2008, s.62).

Her film, onu üreten birey ya da bireylerin ideolojileriyle oluşturulduğu için, politiktir.(Büker v.d, 2000, s.100) *Kültürel ve ekonomik ürünler olarak filmler, modern hayatın mitlerinin üreticilerindedir. Popüler sinemanın ürettiği mitler de tarihsel ve ideolojik olarak “Amerikan”dır* (İri, 2009, s.5). Sinema içeriği ile içerisinde bulunduğu toplumun o andaki inançlarını, tavırlarını ve değerlerini yansıtmaktadır. Yani toplumdaki baskın ideoloji filmlerde sunulan ideolojiyle daha da güçlenmektedir. Filmlerin içeriğinde oluşan ya da oluşacak olan değişme; o toplumun geniş kesiminin değer yargıları, inançları ve bakış açılarında da değişim olduğunun bir göstergesi olarak görülmektedir. (Güçhan, 1993, s.52).

Amerika zaman içerisinde gelişen politik ve güncel olaylardan kaynaklanan dinamiklere göre ideolojiler oluşturmuş, bu ideolojiler doğrultusunda ötekileştirdiği durumları, kişileri ya da ırkları birer korku unsuruna dönüştürmüştür.

Bu çalışmada büyük bir endüstri haline gelen Amerikan Sineması'nın onar yıllık süreçler halinde (bknz: Tablo 1), siyasi ve gündem oluşturan olaylar eşliğinde girdiği yönelimler ve geçirdiği değişimler incelenecektir.

1. 1896-1919 YILLARI

Sinemada korku, çoğunlukla din ve inanışlardan beslenerek dramatik yapısını oluşturmuştur (Kirel, 2010, s.267). Batı kültüründe eğlence amaçlı olarak ortaya çıkan yedinci sanat dalı olan sinemada korku unsurları taşıyan ilk denemeler, fantastik sinemanın öncüsü Georges Méliès'nin ilk filmi olan “*Le Manoir du Diable*” (1896)'nde görülür. Méliès, ilk filminin ardından şeytan ve Faust gibi Hıristiyan dinini temel alan ve engizisyon döneminden kalan korkular ile filmlerine devam eder. Colin Odell, bu dönemin sinemaya yansımaları şöyle anlatmaktadır; *Avrupa tarihi bize meşaleler, soykırım, hastalık, dini kıyımlar, Engizisyon, işkence ve kölelikle dolu gecede dökülen gladyatörlere özgü kanı anlatır. Yunan efsaneleri, İzlanda destanları, “Beowulf”; Webster, Goethe ve Sade edebiyatı; bunların tümü korku türünün çok daha geniş bir kültürel birleşimini beslemiştir. “Malleus Maleficarum”*

Tablo 1: Korku Sinemasının yıllara göre değişim süreci (Şimşek, 2012, s.58)

Yıllar	Siyasi olaylar	Dönemin Önemli Filmleri	Korku İmgeleri
1896 -1918’li Yıllar	I. Dünya Savaşı öncesi ve sonrası karışık durumdaki Avrupa.	“ <i>Le Manoir du Diable</i> ” (1896) “ <i>Der Student von Prag</i> ” (1913) “ <i>Das Cabinet des Dr Caligari</i> ” (1919) “ <i>Die Augen der Mumie Ma</i> ” (1918)	Şeytan, şeytansı karakterler, yapay canavarlar, hayaletler, mumyalar
1920’li Yıllar	Avrupa’da kriz dönemi; üretim hızla düştü, enflasyon arttı, orta sınıf yok olmaya başladı.	“ <i>Das Cabinet des Dr Caligari</i> ”(1919) “ <i>Doctor Jekyll and Mr. Hyde</i> ” (1920) “ <i>Der Golem</i> ”(1920) “ <i>Nosferatu</i> ” (1922)	Bilimle ile din çatışması.
1930’lu Yıllar	Dünyada ve Avrupa’da ekonomik kriz ve buhran yılları, II. Dünya Savaşı’nın başlaması.	“ <i>Frankenstein</i> ” (1931) “ <i>Dracula</i> ” (1931) “ <i>Freaks</i> ” (1932) “ <i>Vampyr</i> ” (1932) “ <i>Mummy</i> ” (1932) “ <i>Bride Of Frankenstein</i> ” (1935)	Mumya, frankenstein, vampir, ucubemsi çarpık yaratıklar, çarpık gelinlerin türemesi.
1940’lı Yıllar	II. Dünya Savaşı yılları, savaş sonrası yıkılmış ve bölünmüş Avrupa. Hiroşima’ya yapılan atom bombası saldırısı, Gandi’nin öldürülmesi.	“ <i>Frankenstein Meets Wolf Man</i> ” (1943) “ <i>The Ghost of Frankenstein</i> ” (1942) “ <i>House of Frankenstein</i> ” (1944) “ <i>Son of Dracula</i> ” (1943) “ <i>The Mummy’s Ghost</i> ” (1944)	Canavarların çatışması; canavarın evi, eşi ya da bir uzvu gibi detaylarla adlandırılan filmler, mumya
1950’li Yıllar	Soğuk savaş dönemi. Güçlenen Amerika ve Vietnam Savaşı, Kore Savaşı, Küba’da ayaklanma, Küba füze krizi, NASA’nın güneş sistemi araştırmalarına başlaması	“ <i>The Thing From Another World</i> ” (1951) “ <i>The Day The Earth Stood Still</i> ” (1953) “ <i>The House Of Wax</i> ” (1953) “ <i>Them!</i> ” (1954) “ <i>Tarantula</i> ” (1955) “ <i>The Fly</i> ” (1958)	ALTINÇAĞ Kaliteli yeniden yapımlar, bilimkurgu-korku türünün doğuşu, kıyamet filmlerinin belirmesi
1960’lı Yıllar	Amerika’da Kennedy suikastı, Küba devrimi. Aya ilk yolculuk.	“ <i>Psycho</i> ” (1960) “ <i>Birds</i> ” (1963) “ <i>Night Of The Living Dead</i> ” (1968)	Polisiye gerilimin çoğalma dönemi, kıyamet filmlerinin yükselişi
1970’li Yıllar	Amerika’da Watergate Skandalı, Vietnam Savaşı’nın bitişi, İran devrimi, Amerika’da ortaya çıkan seri katil, Doğulu dinlerin etkisinin artması, Amerika’da kürtajin yasal hale gelmesi, İran’daki Amerikan elçiliğine yapılan baskın.	“ <i>Exorcist</i> ” (1973) “ <i>Jaws</i> ” (1975) “ <i>Omen</i> ” (1976) “ <i>Carrie</i> ” (1976) “ <i>Halloween</i> ” (1978) “ <i>The Amityville Horror</i> ” (1979)	Masumiyete dönüş, şeytan çıkarma, anti-İsa, doğaüstü korkular
1980’li Yıllar	Papa suikastı, Katolik Kilisesi’nde ortaya çıkan kriz, Avrupa’da Berlin Duvarı’nın yıkılışı, Amerikan İran rehine kurtarma operasyonu, İran-İrak Savaşı.	“ <i>The Shining</i> ” (1980) “ <i>Dawn Of The Mummy</i> ” (1981) “ <i>Evil Dead</i> ” (1982) “ <i>Videodrome</i> ” (1983) “ <i>Christine</i> ” (1983) “ <i>A Nightmare on El Street</i> ” (1984) “ <i>The Outing</i> ” (1987) “ <i>Born Of Fire</i> ” (1987)	Doğaüstü korkular Makinalara karşı insanlar. Slasher filmlerin ortaya çıkışı, oryantalist cin unsurlu korku filmlerinin çıkışı.
1990’lı Yıllar	Küreselleşme süreci. Amerika’nın bilgi ve teknolojik gücü tekeline almaya çalışması, savunma gücünün artırılması, doğu bloğunun çöküşü, Körfez Savaşı.	“ <i>Silence Of The Lambs</i> ” (1991) “ <i>Bram Stoker’s Dracula</i> ” (1992) “ <i>Frankenstein</i> ” (1994) “ <i>Se7en</i> ” (1995) “ <i>Scream</i> ” (1996) “ <i>Wishmaster</i> ” (1997) “ <i>House on Haunted Hill</i> ”(1999) “ <i>Blair Witch Project</i> ”(1999)	Slasherların artması, tekrar yapımlar, çözümlemeci korku filmleri, gerçek kayıt görünümlü filmlerin çıkışı, oryantalist cin unsurlu korku filmleri.
2000’li Yıllar	11 Eylül saldırısı ve ekonomik kriz, Amerika’nın Irak’ı işgali, Saddam Hüseyin’in idamı, Usame Bin Ladin’in öldürülmesi.	“ <i>Final Destination</i> ” (2000) “ <i>Long Time Dead</i> ” (2002) “ <i>The Ring</i> ”(2002) “ <i>Saw</i> ”(2004) “ <i>The Jinn</i> ” (2007) “ <i>Paranormal Activity</i> ”(2007) “ <i>Eden Lake</i> ”(2008) “ <i>Red Sands</i> ” (2009) “ <i>Djinns</i> ” (2010)	İşkence pornografisi, doğaüstü korkulara tekrar dönüş, Japon filmlerinin yeniden uyarlanması, tekrar yapımlar, kişilik bölünmesi temalı filmler, gerçek kayıt görünümlü filmler, oryantalist cin unsurlu korku filmleri.

binlercesinin uğradığı işkenceden ve kıyımdan sorumludur. Haçlı Seferleri, Orta Doğu'yu kılıçtan geçirmiştir. Avrupalılar bağlamsal olarak korku filmini -bunu oluşturan anlamlara sahip olmazdan çok daha önce- folklor, edebiyat, ve gerçek yaşam deneyimleri yoluyla keşfetmiştir (Odell, 2011, s.31).

Korku sineması, Hollywood tarafından bir tür haline gelene değin birçok örnek vermesine rağmen rağbet görmediği gerekçesiyle uzun yıllar boyunca dışlanmış. İlk korku filmleri geleneksel batı inanç kaynaklarından beslenerek şeytan, cadı, vampir gibi imgeler üzerinden kurgulanmıştır. Batı edebiyatı kaynaklı ilk korku filmleri zamanla gündemde olan siyasi ve politik olaylardan etkilenerek şekillenmeye devam etmiştir. Metafizik korkuyu, toplumsal ve bireysel dehşeti ve her tür kaygıyı Almanya getirmiş ve dışavurumcu akımın ağırlığı ile korku türünün ilk başyapıtları ortaya çıkmıştır. Dışavurumcu Alman sinemasının temsilcilerinin savaş sırasında Amerika'ya sığınmaları ile Hollywood bu akımdan etkilenmiştir. (Scognamillo, 1996, s.70). I. Dünya Savaşı sonrası Almanya'sında ortaya çıkan "Das Cabinet des Dr. Caligari" (1919) filmi bunun en önemli örneklerinden biridir. Kaosun hakim olduğu yıkık, harap olmuş Almanya, bu filmdeki çarpık, asimetrik görüntüler ile sinemaya yansıtılmıştır. Metaforik bir anlatımla dönemi izleyicilere aktaran bu film, Alman Dışavurumcu Sineması'nın temel taşlarından biri konumuna gelmiştir. Ardından çekilen filmler de şeytan, şeytansı karakterler, yapay canavarlar, hayaletler gibi Batı kültürünün temelleri üzerinden oluşturulmuştur. Bu dönem Umberto Eco'nun "Gülün Adı" romanındaki Salvatore karakterine benzer; çarpık, asimetrik yüzlü karakterlerin ortalıkta gezindiği filmlerin yapıldığı bir dönem olarak göze çarpmaktadır.

2. 1920'Lİ YILLAR

Avrupa'nın yıkıklığının ve çökmüşlüğüünün sinemaya bu metaforik yansıması; 1920'lerde Avrupa'da yaşanan kriz dönemi; üretimin hızla düşmesi, enflasyonun hızlı artışı ve orta sınıfın yok olmaya başlamasının etkilerinin yansımalarıyla devam etmiştir. Bu dönemde teknolojinin gelişmeye başlamasının yarattığı etkilerle din-bilim çatışmasına dair "Der Golem" (1920), "Doctor Jekyll and Mr. Hyde" (1920), "Nosferatu" (1922) gibi filmler öne çıkmaktadır. Bilim ile din çatışması engizisyon döneminden kalma bir çatışmadır, ancak bu çatışma bu dönemde metaforik olarak "korkunç karakterin ötekileştirilmesi" üzerinden düşman uluslara atfedilerek anlamca tekrar biçimlendirilmiş ve yaratılmıştır.

Bilim adamı, bilinmeyene ilgi duyup keşfetmeye çalışır, ancak bu olumlu düşünce onun kurulu toplum düzenini ve doğa yasalarını tehdit ederek adeta tanrılığa soyunmasıyla bir

kabusa dönüşür (Batur, 1998, s.25). Birçok çatışmanın yaşandığı bu sürecin sonunda bilim adamı mutasyona uğrattığı hayvanlar (örümcek, kene, yılan, fare, yarasa, pirana gibi) ya da yaratımında bulunduğu veya dirilttiği ceset gibi bilindik tabiatlarına kıyasla güçlü varlıklar tarafından adeta cezalandırılarak öldürülür veya çevresinde bulunan, rahatsızlık verdiği insanlar tarafından linç edilir. Bu, sinemasal anlamda seyirciyi katarsise ulaştıran, adeta ilahi adalet sisteminin bir metaforudur.

3. 1930'LU YILLAR

1930'lu yıllarda buhran ve kriz dönemi Avrupa'da devam ederken II. Dünya Savaşı'nın da başlamasıyla Gotik Batı edebiyatı uyarlamalarının sinemaya yansımaları devreye girer. Ses öğesinin filmlere dahil olmasıyla birlikte korku sineması Amerika'da çok kazanç getiren popüler bir tür duruma gelmiştir. (Işıklar, 2010, s.42) "*Frankenstein*" (1931), "*Dracula*" (1931), "*Freaks*" (1932), "*Vampyr*" (1932) filmleri sinema uyarlamaları olarak göze çarparken; "*Mummy*" (1932) filmi oryantalist korkuların I. Dünya Savaşı ile beraber Avrupa'da yansması olarak ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda 1930'lu yılları içeren bu dönem "*Bride Of Frankenstein*" (1935) gibi bilindik Batı gotik edebiyatı karakterlerinin kadın versiyonlarının sinema salonlarına girdiği yıllardır.

4. 1940'LI YILLAR

1940'lı yıllara gelindiğinde canavarların çatışması; canavarın evi, eşi ya da bir uzvu gibi detaylarla adlandırılan filmler ortaya çıkmıştır. Bu dönem II. Dünya Savaşı yılları, savaş sonrası yıkılmış ve bölünmüş Avrupa'yı, Hiroşima'ya yapılan atom bombası saldırısı ve Gandhi'nin öldürülmesi gibi önemli siyasi ve politik olayların yaşandığı bir zamana denk gelmektedir. Yine oryantalist etkili filmler de tıpkı I. Dünya Savaşı sırasında olduğu gibi II. Dünya Savaşı sürecinde de Doğu bölgelerinde yaşanan olaylar nedeniyle korku sinemasının konularını oluşturmaya devam etmiştir. Bu konu mumya temalı filmler etrafında sınırlı kalmıştır. Devam eden II. Dünya Savaşı, "*Frankenstein Meets Wolf Man*" (1943) gibi filmler ile ötekileştirme üzerinden korku karakterlerinin çarpıştırılması metaforuna dönüştürülerek korku sinemasına yansıtılmıştır. Önceki dönemde çekilen yaratık filmlerinde korku unsuru olan karakterin ölümüyle nihayetlenen filmlerin devamlarının çekilebilmesi amacıyla ruhu, evi, oğlu, kızı, gelini gibi uzatmalarla bu korku unsuru karakterler tekrar tekrar diriltiştir. Böylelikle korku unsurlarının ölümsüzlüğü ve sonsuzluğu "*The Ghost of Frankenstein*" (1942), "*House of Frankenstein*" (1944), "*Son of Dracula*" (1943), "*The*

Mummy's Ghost” (1944) gibi filmler üzerinden devam ettirilmiştir. Böylelikle kötülüğün hiçbir zaman bitmeyeceği olgusu, izleyicinin bilinçaltına iletilmiştir.

Bu dönemde korku filmi üretim süreci gerileme yaşamıştır. Gerçek korku ve dehşetler savaş alanlarında ya da toplama kamplarında yaşanmakta olduğundan, insanların çevresi adeta korku filmine dönüştürüldüğünden bu türe ait filmler önce azalmış, sonrasında ise “*Bud Abbott Lou Costello Meet Frankenstein*” (1948), “*Abbott and Costello Meet the Killer, Boris Karloff*” (1949) gibi komedi filmleri içerisinde birer komedi unsuruna dönüştürülmüştür. (Scognamillo, 2006, s.20).

5. 1950’Lİ YILLAR

1950’li yıllara gelindiğinde II. Dünya Savaşı bitmiş, soğuk savaş dönemi başlamıştır. Güçlenen Amerika ve Vietnam Savaşı, Kore Savaşı, Küba’da ayaklanma gibi olaylar bu dönemin önemli göstergelerini oluşturmaktadır. Bu dönemde uzay bilimi ve nükleer alandaki gelişmelerin neden olduğu kaygılar bilimkurguya yönelik filmlerin artmasına neden olur, böylelikle korku ve bilimkurgu iç içe geçmeye başlar (Danacı, 2011, s.212). 1950’li yıllar sineması için Altınçağ tabirinin kullanıldığı bu dönemin korku sinemasında, daha önceden çekilmiş olan batı gotik edebiyat öyküleri de daha kaliteli olarak tekrar çekilir ve izleyiciye sunulur.

50’li yıllardaki korku filmlerinde hem devrimlerin yarattığı kızıl tehlike hem de yeniyetme gençlik gibi içsel tehditlere ilişkin metaforlara yönelik filmler ortaya çıkmıştır. Filmlerde yer alan korku unsuru canavarlar, Amerika’nın karşısında bulunan “öteki”ye yapılan göndermelerden oluşmaktadır. (Ryan vd, 1997, s.266).

Kıyamet filmleri, 1940’lı yıllarda yaşanan Hiroşima ve Nagasaki’nin bombalanması olayları nedeniyle bu dönemde ortaya çıkmaya başlar. Atom bombasının sonuçlarının yarattığı kaygıyla birlikte hayvansal içgüdülerin ortaya çıkışı; dünyayı tehdit eden böcekler, kuşlar, canavarlar üzerinden anlatılmaya başlanmıştır. (Derry, 1977, s.49) Soğuk savaşın etkisi ve nükleer caydırıcılık, korkutucu yaratıklar ve canavarlar üzerinden şekillendirilmeye başlanmıştır. Nükleer deneyler nedeniyle ortaya çıkan radyoaktif atıkların bir sonucu olarak mutasyona uğrayan canlıların saldırıları konu edinilir. (Valantin, 2006, s.35) Hem bilim hem de korku olarak nitelendirilebilecek “*The Fly*” (1958) filmi bu dönemde çekilir. Kıyamet filmleri bu dönemden sonra katlanarak artış gösterecektir. Virüs, salgın ya da radyoaktivite nedeniyle insanların, canlıların ya da bitkilerin birer canavara dönüşmesi ve bu tehlikeli

ortamda yaşam mücadelesi veren bir grup insanın durumunu anlatan söz konusu filmler, 2012 yılında Maya takvimindeki tarihlerin varsayımları nedeniyle daha da artmıştır.

6. 1960'LI YILLAR

1960'lı yıllara gelindiğinde dönemin önemli olayları olarak Amerika'da Kennedy suikastı ve Küba Devrimi öne çıkmaktadır. Bu dönemde polisiye filmlerde bir artış olduğu gözlemlenmektedir. Adeta Kennedy Suikastını farklı teoriler üzerinden Hollywood Sineması yoluyla çözmeye çalışılıyor izlenimi oluşturulmuştur.

1950'lerde başlayan kıyamet filmleri bu dönemde yükselişe geçmiştir. Yine 1964 yılında yeni Papa seçimi ve "Tanrı Öldü" sloganının yaygınlaşmasıyla kilisenin halk üzerindeki etkisinin azalması üzerine, doğaüstü korkulara dair filmler ortaya çıkmıştır. Kültür-yansıtma bir kalıp yaratmıştı: 60'lı yıllarda, Time dergisi "*Tanrı Öldü mü?*" diye sordu ve filmler "*Rosemary's Baby*" (1968) yoluyla olumlu cevap verdi. (Grey, 1999) Bununla beraber kürtajın yasal hale gelmesi ve Vietnam Savaşı'nın etkileriyle filmler üzerinden masumiyetin çocuklardan itibaren çöktüğünün altı çizilerek kıyametin geleceği korkusu insanlar üzerinde fazlaştırılmış ve filmler üzerinden manevi, dinsel inancın birleştiriciliğinden başka kurtuluş yolu bulunmadığı ideolojisi verilmeye başlanmıştır. (Abisel, 1999, s.153).

60'lı yıllarda korku sinemasına yön veren iki film ortaya çıkmıştır. Alfred Hitchcock'un "*Psycho*" (1960) filmi korkuyu aile içine yani toplumun en küçük yapı taşının içine sokarak onu aramıza davet ederken, George Romero'nun yürüyen ölüleri ise toplumun topyekün kendisini bir korku unsuru haline getirmiştir (Danacı, s. 217). Korku sinemasında zamanla bir alt türe dönüşen zombi filmlerinin içeriği de bu dönemde sağlamlaştırılmıştır. Haiti efsanelerinden beslenerek yeni bir korku karakteri yaratılmıştır. Beyni kontrol edilen, canlı ya da öldükten sonra yeniden diriltilmiş bu karakter, "*Night Of The Living Dead*" (1968) filmiyle birlikte; radyoaktivite ya da virüs bulaşması yoluyla zombi olan ve insan etiyile beslenen, ısırma yoluyla diğer insanları da zombiye dönüştüren korku karakterine dönüşmüştür. Bu karakterin izleri Hiroşima'ya atılan bombanın kaygılarına dayanmaktadır. Yine bu dönemde bir kült haline gelen "*Psycho*" (1960) filmi izleyiciyle buluşmuş ve aynı yönetmenin kıyamete dair, hayvanlar üzerinden kurguladığı "*Birds*" (1963) filmi çekilmiştir.

Özellikle soğuk savaş dönemine uzaylı istilacılar, mumyalar, vampirler, yeraltından ya da öteki dünyadan gelen kötü güçler dünyayı, daha doğrusu Amerika'yı, daha da sınırlandırıldığında orta sınıf beyaz Amerikalıyı tehdit ediyorlardı. "Psycho" filmiyle birlikte bir devrim gerçekleşti ve artık düşman Amerikan toplumunun kendi içinden, sıradan

insanlardan gelmeye başladı (Topçu, 2004, s.184). Sinema sanayisini elinde barındıran Amerika, bir korku göçü yaratarak bütün insanları tehlike getirebilecek potansiyel negatifler olarak göstermeye başlamıştır. Hangi din, dil, ırk, mezhebe ait olursa olsun; izleyenlere kendi teknolojik güçlerini sergilediği gerek çizgi filmlerde, gerekse bir korku filmi içerisinde izleyenlere hep “Bakın biz güçlüyüz, bizim olanaklarımız sınırsız” iletisini alt metinlerinde vermeye başlamıştır. (Raca, 2004, s.131). Sıradan herhangi biri olabilecek karakterde, içine kapanık, annesine düşkün Norman Bates’in, bastırılmış duygularını dışa vurarak bir katile dönüşmesini irkilerek izleyen izleyici, zaman geçtikçe Amerikan Sineması’ndan fırlayan seri katillere alışmaya başlamıştır. Birçoğu gerçekten Amerika’da yaşanmış olan bu hikayeler her an başımıza gelebilecek, kapı komşumuzdan bile şüphelenmemize olanak veren içimizdeki güvensizlik korkusunu güçlendirmiştir.

7. 1970’Lİ YILLAR

1970’li yıllara gelindiğinde Amerika’da Watergate Skandalı, Vietnam Savaşı’nın bitişi, Amerika’da ortaya çıkan seri katiller, Doğulu dinlerin etkisinin artması, Amerika’da kürtajın yasal hale gelmesi, İran’daki Amerikan elçiliğine yapılan baskın önemli politik ve gündem olayları olarak göze çarpmaktadır. Masumiyete dönüş, şeytan çıkarma, anti-İsa, doğaüstü korkular korku filmlerinde yükselişe geçen konuları oluşturmaktadır.

Popüler kültürün içerisinde yer alan ve gençler tarafından tüketilen korku filmleri, kötülüğün ve doğaüstü kötü güçlerin karşısında zafer kazanmak için gerekli olan donanımın inanç ve dinde olduğunu izleyenlerin bilinçaltına gizlice yerleştirmektedir. Korku filmleri bu inanç sistemlerinin kodlarını kullandıkları için muhafazakar bir bakış açısına sahiplerdir. (Ryan, vd, 1997, s.100). Korku filmleri üzerinden tüm dinlerde birincil derecede günah sayılan “zina”nın bedeli, ahirette değil dünyada ödetilmektedir. Bu alt metnin nedenlerinden biri de dönemin güncel olayları arasında bulunan kürtajın yasal hale gelmesidir.

Amerikan Sineması’na ait ve Hıristiyanlığa ilişkin her türlü simge, bir yandan Hıristiyan inancını güçlendirirken öte yandan onu sapkın bir hale getirmiştir. Bu etkileyici değişimin nedenleri 1960’larda yaşanan kimi dini olaylar gibi görünmektedir. Bunlar; 1964’te yeni Papa’nın seçimi, “Tanrı öldü!” sloganının yaygınlaşması, pek çok rahip ve rahibenin kiliseyi terk etmesiyle Katolik Kilisesi’nde ortaya çıkmış olan kriz, doğulu dinlerin etkisi ve tüm bunlarla ilintili olarak kiliseye gidişin hızla azalmasıdır. Tüm bunlar, toplumsal korkular karşısında çaresiz kalan dine karşılık birleştirici bir maneviyat gereksinimi sonucu bir arayış yaratmıştır. Caddelerde Vietnam Savaşı’nı protesto eden gençlerin olduğu o günlerde, korku

filmlerinde çocuklar masum ve çok genç olarak gösterilmektedir. Böyle şeytani bir evrende masum hiçbir şey hayatta kalmamalıdır (Derry, 1987, s.167).

Dönemin sarsıcı toplumsal değişim ve krizlerine karşı oluşan korku tepkilerini yansıtan bu filmler aynı zamanda dünyevi kötülük fantezileri olarak bilinen kaygı tepkimelerine de neden olmuştur. Kötülüğün gözle görülür ifadesi olarak şeytana dayalı filmlerin böyle bir ortamda çıkması kuşkusuz şaşırtıcı değildir. (Ryan vd, 1997, s.268-269). Bu döneme değin birkaç istisna hariç çocuklar masum yaratıklar olarak yansıtılırken, bu dönemde şeytani ya da kötü ruhlu çocukların sinemaya girmesi sinemada önemli bir dönüşüm olmuştur (Ryan vd, 1997, s.270).

Bu dönemde daha sonra bir kült olacak olan bilimkurgu-korku klasiği “*Alien*” (1979) da çekilmiştir.

8. 1980’Lİ YILLAR

1980’li yılların öne çıkan olayları; Papa suikastı, Katolik Kilisesi’nde ortaya çıkan kriz, Avrupa’da Berlin Duvarı’nın yıkılışı, Amerikan İran rehine kurtarma operasyonu, İran-Irak Savaşı olarak sayılabilir. Bu dönemde doğaüstü korkulara dair filmler artmış, teknolojinin gelişmesinin insanlar üzerinde yarattığı kaygılar nedeniyle makine-insan çatışmasını temel alan filmler ortaya çıkmaya başlamıştır. Wes Craven’in rüyalarda dahi korkulardan kaçılmayacağına dair kaygıları tetiklediği “*A Nightmare on El Street*” (1984); zombi, cadı ve büyüün iç içe geçtiği kült film “*Evil Dead*” (1982); televizyon ve videonun insanı esir aldığı “*Videodrome*” (1983), arabanın insanı esir almasına dair “*Christine*” (1983) filmleri vizyona girmiştir. Yine bu dönemde Amerika’nın İran’da rehin alınan vatandaşlarını kurtarma operasyonu ve İran-Irak Savaşı nedeniyle Doğu’yu ötekileştirme politikası artmış, bu da sinemaya “*The Outing*” (1987) ve “*Born Of Fire*” (1987) filmleriyle yansımıştır.

Korku sinemasının kült-seri yapımlarından biri olan “*Friday the,13th*” (1980); yine kült bir film olan “*The Shining*” (1980); elektromanyetik alan, hayalet, teknoloji, televizyon gibi kavramları bir arada barındıran “*Poltergeist*” (1982) bu dönemde izleyiciyle buluşmuştur.

Bu dönemde yine inancın ve dinin etkisinin tüm filmlerin alt metinlerinde var olduğu görülmektedir. Lanetli evlerin ve kötü ruhların bolca kullanıldığı bu dönemde önce bilimden medet umulmakta, sonra ise din ve inançtan başka hiçbir kurtuluş yolu olmadığına altı çizilmektedir. Filmlerin sonunda canavar yenilgiye uğratılsa dahi son bir sahne ile canavarın

halen yaşadığının ve bu olayların devam edeceğinin sinyali verilmektedir. Bu dönemde çekilen filmlerin birçoğu seri filmlerdir.

1983'te bir çok devam nitelikli korku filmi yapılmıştır ve başı ile sonunda takribi 5 dakika süren aldatıcı üç boyutlu (3D) modası ile gişe başarıları arttırılmaya çalışılmıştır. Bu filmler arasında “*Amytville 3D*”, “*Jaws 3D*” ve “*Friday the 13th Part 3D*” gibi filmler bulunuyordu. (<http://korkusitesi.com/yazarlarimiz/1980-1990-modern-korku-donemi>). Bu 3D filmlerin ortak özellikleri ise hepsinin bir filmin devam filmi olması ve bu devam filmlerinin ise serinin 3. filmi konumunda olmalarıdır. Bu filmlerin 3D olarak çıkarılmasının nedeni izleyiciyi filmin içerisine daha iyi çekmek, katilin bıçağını izleyicinin burnunun ucunda hissetmesini sağlayarak interaktife yakın bir ortam oluşturmaktır. (Şimşek, 2012, s.191).

Yine bu dönemde bilimkurgu-korku türünde “*The Fly*” (1986), “*Predator*” (1987), “*Terminator*” (1984) ve “*Alien*” (1979) ın devam serisi gibi filmler gişede büyük başarı sağladı. Bu filmlerin ortaya çıkmasındaki en büyük etmen Amerika'nın 1950'lerden itibaren başlattığı güneş sistemi araştırmaları, 1981 yılından itibaren NASA'nın uzay mekiği misyonları başlatması ve bu yolla ekonomik ve rutin uzay seyahatlerine zemin hazırlama çabalarında bulunmuş olmasıdır. 1986 yılında yapılan fırlatmanın ölümle sonuçlanması sonucunda NASA'nın astronot programları ve itibarı asla onarılamayacak şekilde yara almıştır (<http://partners.nytimes.com/library/national/science/nasa/index-1980.html>).

9. 1990'LI YILLAR

Küreselleşme sürecinin başladığı bu dönemde Amerika'nın bilimsel ve teknolojik gücü tekeline almaya çalışması, savunma gücünü arttırması, Doğu bloğu ülkelerinin çöküşü ve Körfez Savaşı öne çıkan olaylar arasında sayılabilir. Medyanın ve insanların duyarsızlaşmasının ve yabancılaşmasının arttığı bu dönemde kanlı filmler ya da diğer adıyla “slasher”ların arttığı göze çarpmaktadır. “*Silence Of The Lambs*” (1991), “*Bram Stoker's Dracula*” (1992), “*Frankenstein*” (1994) gibi Batı edebiyatında yer alan eski ve yeni korku yapıtları sinemaya büyük bütçeli, dev oyuncu kadrolarıyla tekrar uyarlanmıştır. Körfez Savaşı'nın etkisiyle 1980'li yılların sonunda başlayan Doğu'nun ötekileştirilmesi süreci bu kez “*Wishmaster*” (1997) ve “*The Wishmaster 2: Evil Never Dies*” (1999) filmleriyle devam etmiştir. Devam bölümleri 2000'li yıllarda çevrilen “*Wishmaster*” filminde “*Alaaddin'in Sihirli Lambası*” adlı yapıtın dilek gerçekleştiren sempatik cin klişesi ortadan kaldırılarak onun bir korku unsuruna dönüştürülmesi sağlanmıştır.

90'lı yıllar aynı zamanda bilgisayarın her anlamda devreye girmesiyle korku türüne yeni boyutlar kazandırmıştır. Teknoloji-insan çatışmasını içeren “*Braindead*” (1992), korku klişelerinin altını çizerek korkuyu doruk noktasına taşımıştır. Bir kült haline gelen “*Scream*” (1996) filmleri bu dönemde çekilmiştir. (Akbulut, 2012, s.100).

Bu dönemde postmodernizmin etkisiyle “*Scream*” (1996) serisi ile Kevin Williamson'ın başlattığı ve tamamen 80'li yıllar “teen slasher” türü korku sinemasının bir çözümlemesi niteliği taşıyan bir akım ortaya çıkmıştır (Wilson, <http://www.horrorfilmhistory.com/index.php?pageID=1990s>). 1970'lerde ortaya çıkan, gençlere yönelik muhafazakarlaştırma politikasının 80'lerde ve 90'larda devam etmesi sonucu ortaya çıkan ve Çözümlemeci Korku Sineması olarak adlandırılan bu akımla beraber korku filmi içerisinde korku filmlerinin klişelerinden bahsederek filmin aynı zamanda parodi özelliği de taşıması sağlanmıştır (Church, 2006). “*A Nightmare On Elm Street*” (1984), “*Halloween*” (1978), “*Friday The 13th*” (1980) gibi korku filmi klişeleri üzerine kurulu, gişe başarısı sağlamış filmlerden yıllar sonra bu filmlerin klişelerini ifşa eden “*Scream*” (1996) filmi ortaya çıkmıştır.

10. 2000'Lİ YILLAR VE GÜNÜMÜZ

11 Eylül saldırısı ve sonrasında ortaya çıkan ekonomik kriz, Amerika'nın Irak'ı işgali, Saddam Hüseyin'in idamı, Usame Bin Ladin'in öldürülmesi bu dönemin politik ve güncel olayları olarak tarihte yerini almıştır. 1990'lı filmlerin daha şiddet içerikli ve kanlı hale dönüşmesi, doğaüstü korkulara dönüş, Hollywood'un diğer ülke sinemalarından özellikle de Japon Sineması'ndan yeniden uyarlamalar yapması, Hollywood tarafından daha önce çekilen filmlerin yeniden çekilmesi, kişilik bölünmesi temalı filmler bu dönemin korku filmlerinin özellikleri arasında sayılabilir. Doğu'nun ötekileştirilmesi yine bu dönemde de “*Wishmaster 3: Beyond the Gates of Hell*” (2001), “*Long Time Dead*” (2002), “*Wishmaster 4: The Prophecy Fulfilled*” (2002) “*Red Sands*” (2009), “*Djinns*” (2010), “*Djinn*” (2012) filmleriyle devam etmektedir. Doğaüstü korkular üzerinden inancın sağlamlaştırılması çabası bu dönem filmlerinde de oldukça sık kullanılmıştır. Ölümünden kaçışın mümkün olmadığını altını çizen “*Final Destination*” (2000) filmi de bu dönemin önemli filmleri arasındadır.

2000'li yıllarda türün geleneklerine bambaşka açılardan bakan alt türler ortaya çıkmıştır. “*Saw*” serisi ya da “*Hostel*” serisinin en iyi örneğini oluşturduğu işkence pornosu olarak atfedilebilecek fiziksel şiddetin izleyici tarafından röntgenlendiği filmler yeni alt türlerden birini oluşturmuştur. Bir diğer yönelim ise el kamerası tekniğinin artmasıdır.

Bilgisayarlardan cep telefonlarına sokaklarda bulunan mobese'lerden mağaza güvenlik kameralarına değin dört bir yanımızın gözetleme mercekleri ile sarıldığı ve herkesin "sinemacı" olduğu bu dönemde, amatör kamera çekimleri furyası başlamıştır. El kamerası ile kişinin gözlerinden olayların anlatılmasına dayanan, görsel gerçeklik dopingi sağlamak için kullanılan bu yöntem, Amerikan Sineması'ndan İspanyol Sineması'na, savaş filmlerinden korku filmlerine değin birçok ülke ve tür sinemasında yer edinmiştir. 2000'li yıllarda korku sinemasına damga vuran son alt tür ise ülke sinemalarına ait örneklerin yeniden yorumlanmasıdır. 90'lı yıllarda Japon Sineması tarafından çekilen filmlerin Hollywood tarafından yeniden çekilmesi ile başlayan yönelim, İspanyol Sineması gibi diğer ülke sinemalarına ait korkuların yeniden uyarlanmasıyla yelpazesini genişleterek yayılmıştır. (Kutlu, 2010, s.69-70).

Amerikan Sineması, Japon Korku Sineması uyarlamalarını "*Ringu*" üçlemesi (1998-1999-2000) "*Ring*" (2002-2005) adıyla, "*Ju-On 1-2*" (2000-2003) filmleri "*Grudge*" (2004-2006) adıyla, "*Chakushin Ari*" Üçlemesi (2003-2005-2006) "*One Missed Call*" (2008) adıyla, "*Honogurai mizu no soko kara*"(2002) filmi "*Dark Water*"(2005) adıyla tekrar çekmiştir. Ayrıca bir Güney Kore filmi olan "*Janghwa, Hongryeon*" (2003) filmini "*Uninvited*" (2009) adıyla, "*Gin Gwai*" üçlemesi (2002-2004-2005)'ni "*The Eye*" (2008) adıyla uyarlayan Amerikan Sineması, bir Tayland filmi olan "*Shutter*" (2004)'ı aynı adla 2008 yılında tekrar çekmiştir. Amerikan Sineması, İspanyol Sineması'nın "*Rec*" serisi (2007-2013) olarak çektiği bilinen filmleri "*Quarantine*" serisi (2008-2011) adıyla uyarlamıştır.

Sinema ilerleyen teknolojinin son özelliklerinden faydalanarak bu dönem içerisinde üç boyutlu filmler ve bilgisayar oyunlarından uyarlanan korku filmlerinde yaşanan ivme gözlemlenebilmektedir. (Kutlu vd., 2010, s.79-84) Aşırılığın ön plana çıktığı bu dönemde;

Hayal	=	Sinema
Hayat	=	Gerçek

Düzleminde sapmalar meydana gelmiş ve bu sapmalar doğrultusunda hayal ile gerçek arasındaki keskin sınırlar incelerken sınırsızlığa adeta davetiye çıkarılmıştır. Medyanın kamuoyunu yönlendirebilme etkisinin farkındalığının artmasıyla izleyiciler, neyin gerçek neyin hayal olduğunu anlamakta zorlanmaya başlayarak "duyarsızlaşma"ya başlamışlardır.

SONUÇ

Önce eğlence, ardından savaşın belgelenmesi ve sonra ise propaganda amacıyla kullanılan yedinci sanat dalı olan sinema, zamanla bir endüstri haline gelmiştir. 1950’li yıllarda Amerika’da sinemanın propaganda amacıyla kullanılabileceğinin farkına varılmasıyla birlikte, filmlerin belli bir ideoloji düzleminde ve farkındalıkla üretildikleri tespit edilmiştir. Ana akım olarak bilinen Hollywood yapımı filmler 1950’li yıllardan itibaren belirli siyasi ideolojiler doğrultusunda üretilmeye başlanmıştır. Bu ideolojilerin gençlere yönelik olanlarını hedefleyen tür ise korku sineması olmuştur.

Korku sineması türü itibarıyla bütün değişimlerin, toplumdaki değişimlerin, yeni akımların, ekonomik krizlerin, savaşların ve politik liberalizmin neden olduğu kaygı, gerilim ve korkuların kendine çıkış yolu bulduğu yer olarak tanımlanabilmektedir. (Ryan vd, 1997, s.265) Bu kaygı ve korkuların bertaraf edilebilmesi, gençlerin korkutma yoluyla bilinçaltılarında eğitilmesi bu türün ideolojik tabanını oluşturmaktadır.

1920’ye kadar olan dönemde ortaçağdan kalma inançların yansıtıldığı sinema, 1920’li yıllarda Avrupa’nın içinde bulunduğu viran durumu belirli metaforlar etrafında dünyaya haykıran eserler vermiştir. İdeolojinin kullanıldığı bu dönem, Amerika’nın 1950’lerden itibaren uygulamaya başladığı ideolojik göndermelere göre saf bir açılım içermektedir.

1930’lu ve 40’lı yıllarda gotik edebiyattan beslenen Frankenstein, vampir, kurt adam ve mumya filmleri ile korku sineması baş göstermiştir. Parça bütün ilişkili filmlerin çekildiği 40’lı yıllar, savaşın devam ettiği ve 30’lu yıllarda üretilen filmlerde yer alan canavarların birbiriyle savaştığı dönemi içermektedir. Bu dönemlerde korku türünde çok film üretilmemiş, henüz sinema endüstrisine geçiş yapılmamıştır.

1950’li yıllarda, soğuk savaşın etkisiyle güçlenen Amerika Birleşik Devletleri sinema sanayisine adımlarını atarken, Amerikan korku sineması altın çağını da yaşamaya başlamıştır. Kaliteli korku filmlerinin yeniden çevrilerek üretildiği bu dönemde, Hollywood Bela Lagosi gibi kişilerle sürekli film çekerek korku sinemasına önemli katkılar sağlamıştır. Kıyamet filmlerinin ve bilimkurgu-korku türünün filizleri de bu dönemde atılmıştır.

1950’lerle beraber atom bombasının Nagasaki ve Hiroşima’yı vurmasının etkileri sinemaya yansımıştır. Bu dönemde başlayan kıyamet türü filmler, 1960’lı yıllarda ise aya ilk ayak basmanın etkisiyle yükselişe geçmiştir. İstila edilmek ya da yenilip yutulmak gibi korkular ile toplumsal yaşamdaki pasifleşmenin yoğunlaştığı dönemlerde (savaş, soğuk savaş, nükleer savaş, bunalım, kriz) kıyamet filmlerinde artış olduğu gözlemlenmektedir. İnsan-

insan arasındaki ilişkilerden insan-hayvan, insan-uzaylı, insan-vampir gibi ilişkilere değin tüm çatışmalarda bir tarafın av, diğerk tarafın ise avcı konumunda olduğu görölmektedir.(Oskay, 1994, s.121).

1960'lı yıllarla beraber kıyamet filmleri yükselişge geçerken, zombi alt türünün filizleri Romero'nun filmleriyle atılmıştır. Hitchcock'un "*Psycho*" (1960) filmi ise herhangi birinin katil olabileceğı korkusunu izleyicilerin bilinçaltına gönderirken, 1980'li yıllarda patlayacak olan kanlı filmlerin de habercisi konumuna gelmiştir. Bu dönemde Amerika'da yaşanan Başkan Kennedy'e yapılan suikast de polisiye-gerilim filmlerinde artış olmasına neden olmuştur.

1970'li yıllar Amerika için tam bir kaos ortamı oluşturmuştur. Watergate skandalı ve Vietnam Savaşı yenilgisi ile halkın sarsılan güvenini geri kazanmak amacıyla Amerika, "hiçbir şey masum değildir" ideolojisi etrafında filmler üretmeye başlamıştır. Böylelikle doğaüstü korkuların, şeytanların ve seri katillerin ortalıkta gezindiğı filmler gösterime girmiştir. Böylelikle yükselişge geçen Doğu dinlerinin etkisi de bertaraf edilerek Hıristiyanlığın ve muhafazakarlığın gücü, filmler yoluyla topluma; özellikle de gençlere dikta edilmiştir.

Özellikle 1980'li yıllardan günümüze değin oryantalist korku filmlerinde bir ivme olduğu göze çarpmaktadır. 1980 öncesi oryantalist filmlerin konusunu mumya filmleri oluştururken, 1980 sonrası filmlerde Ortadoğu'daki Müslümanların korku unsurlarından biri olan cin filmlere girmiştir. Amerika'nın Ortadoğu'da girdiğı savaşlar nedeniyle uğradığı zararlar, askeri kayıplar ve yenilgiler Ortadoğu'daki doğaüstü güçlerin varlığına bağlanmış; böylelikle yenilginin doğaüstü dışında kabul edilemezliğinin altı çizilmiştir.

1980'li yıllarda bir grup gencin öldürölmesini konu alan ve *slasher* adıyla anılan kanlı filmler ortaya çıkmıştır. Bunun temel nedenleri 1960'lı yıllardaki kürtajın yasallaşması, hippie adı verilen özgürlükçü gençlerin ortaya çıkışı ve yine 1960'larda yayılan "Tanrı Öldü" sloganıdır. 70'lerde masumiyete dönüş ve anti-İsa filmleri gençleri bu durumlardan uzaklaştırmaya yetmeyince başvurulanan yöntem slasher filmler olmuştur. Bu dönemde yapılan seri filmlerin üçüncü bölümleri 3D olarak çekilmiştir. Böylelikle filmlerin gerçekçilik yanı kuvvetlendirilmiş, kanlı sahnelerin insanlar üzerindeki etkisi arttırılmıştır.

1990'larda ortaya çıkan filmler arasında doğaüstü korkular olduğu gibi, 80'lerde çekilen slasher filmlerin ideolojik yanlarını ortaya koyan çözümlemeci korku filmlerinin de olduğu göze çarpmaktadır. Ancak bu filmler kısa sürmüş, zamanla komedi-korku filmlerinin

de bu örnekler üzerinden yapılmaya başlamasıyla azalmıştır. Slasherlar bu dönemde de artmaya devam etmiştir. Doğaüstü korkuların yer aldığı filmler bu dönemde de ağırlıktadır.

2000'lerle beraber medya sayesinde yabancılaşan ve duyarsızlaşan insanları korkutmak çok daha zorlaştığından işkence pornosu adı verilen kanlı filmlerin sayısı artış göstermiştir. Haneke gibi yönetmenlerin de eleştirdiği bu durum, filmlerinde haberlerde sürekli ölüm ve savaşların olması; bu haberlerin ise ailenin gündelik yaşamı içerisinde akşam yemeği sırasında duyarsızlıkla izlenmesi gibi görüntülerle izleyiciye aktarılmıştır. 1999 yılında "*Blair Witch Project*" ile başlayan gerçek kayıtlar gibi gösterilen, el kamerası çekimlerine dayanan filmlerin artması da bu döneme denk gelmektedir.

Herhangi bir yıl sınıflamasına sokulamayacak bazı ideolojilerin derin izleri birçok korku filminde kullanılmıştır. Irk ayrımına yönelik ötekileştirme çabaları kara büyüden Amerika'nın istilasına değin birçok farklı konudaki filmde alt metin olarak kullanılmıştır. Her tür kötü salgın, virüs, mutasyona uğramış canlı Afrika ya da Ortadoğu kaynaklı olarak gösterilmiştir. "*Arachnophobia*" (1990) daki örümceklerden "*The Exorcist*" (1973) de yer alan Pazuzu adlı varlığa değin Afro-Amerikan ya da Doğulu tüm korku unsurları bu yolla bilinçaltına yerleştirilmiş, bu bölgelerin tehlikeli olduğunun altı çizilmiştir. Korku filmlerinin birçoğunda bulunan voodoo büyüsünün de kökleri Afrika'ya uzanmaktadır ve voodoo büyüsü, zombiler gibi unsurlar da Amerika'ya siyahi ırkla birlikte gelmiştir.

İnsanın ve inancın var olduğu her yerde korkunun ve korku unsurlarının varlığı da kaçınılmazdır. Tüm bunlar değerlendirildiğinde şimdi ve sonraki yıllarda yaşanacak olan politik ve gündem yaratan olayların yine ideolojik bir şekilde izleyicilere yeni korku unsurları yaratmak adına kullanılacağı aşikardır.

KAYNAKÇA

Abisel, Nilgün. (1999). *Popüler Sinema ve Türler*. İstanbul: Alan Yayıncılık.

Akbulut, Durmuş. (Ed.) (2012). *Sinemanın İlkleri: Korku Sineması*. İstanbul: Etik Yayınları.

Batur, Yüksel. (1998). *Bilimkurgu Sinemasında Şiddet ve İdeoloji*. Ankara: Kitle Yayınları.

Baudrillard, Jean. (2008). *Tüketim Toplumu*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Seçil Büker, Y. Gürhan Topçu. (Der.) (2010). *Sinema: Tarih-Kuram-Eleştiri*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

Church, David. (2006). "*Return of the Return of the Repressed: Notes on the American Horror Film (1991-2006)*". OffScreen. Volume 10, Issue 10.

http://www.offscreen.com/index.php/phile/essays/return_of_the_repressed/,

(e.t.15.03.2013)

Danacı, Fatih. (2011). *Korkunun Canavarları*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.

- Derry, Charles. (1987). "More Dark Dreams: Some Notes On The Recent Horror Film". Gregory A. Waller (Ed.). American Horrors: Essays On The Modern American Horror Film, Notes On The Recent Horror Film. (162-174) Chicago: University Of Illinois Press.
- _____. (1977). *Dark Dreams*. New Jersey: Barnes & Co.
- Grey, Ian. (1999). The Six Sensibility: Why Horror Movies Are Back With a Vengeance. <http://www2.citypaper.com/news/story.asp?id=3663>, (e.t. 15.03.2013)
- Güçhan, Gülseren. (1993) "Sinema - Toplum İlişkileri". Kurgu. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Sayı:12.
- Işıklar, Ulaş. (2010). *Gecenin Çocukları: Pelerinden Latekse*. İstanbul: Avrupa Yakası Yayınları.
- İri, Murat. (2009). *Bir Film İzlemek: Pop Kültürü Sökmek*. İstanbul: Derin Yayınları.
- Kırel, Serpil. (2010). "Sinemada Tür Kavramı ve Popüler Türleri Anlamak Üzere Bir Yol Haritası Denemesi". Murat İri (Der.). Sinema Araştırmaları: Kuramlar, Kavramlar, Yaklaşımlar. İstanbul: Derin Yayınları.
- Kutlu, Kutlukhan. "2000'lerin İlk 10 Yılında Sinema: Türler". Sinema Dergisi (68-83). Sayı: 2010 / 8, Ağustos 2010.
- _____, Kerem Sanatel, Engin Ertan. "2000'lerin İlk 10 Yılında Sinema: Eğilimler". Sinema Dergisi (78-87). Sayı: 2010 / 9, Eylül 2010.
- Odell, Colin, Michelle Blanc. (2011). *Korku Sineması*. İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.
- Oskay, Ünsal. (1994). *Çağdaş Fantazy: Popüler Kültür Açısından Bilim-kurgu ve Korku Sineması*. İstanbul: Der Yayınları.
- Raca, Ömer Faruk. (2004). *Televizyon Programcılığı: Cinsellik Şiddet Korku Komedi*. İstanbul: Akgün Yayıncılık.
- Ryan, Michael, Douglas Kellner. (1997). *Politik Kamera*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Scognamillo, Giovanni. (1996). *Korkunun Kanatları*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- _____. (2006). *Canavarlar Yaratıklar Manyaklar*. İstanbul: +1 Kitap.
- Şimşek, Gizem. (2012). "Sinemada Dijitalleşme ve 3D Teknolojisi", Visualist 2012: Uluslararası Görsel Kültür Kongresi; İletişimde, Sanatta ve Tasarımda Yeni Yaklaşımlar: Dijitalleşme Kongresi Bildiri Kitabı (185-191). Cilt 1.
- _____. (2012). *Sinemada Korku ve Din: 2000 Sonrası Amerikan ve Türk Filmlerinde Cin Unsurunun Çözümlemesi (Eleştirel Kuram ve Göstergibilimsel Metodoloji Çerçevesinde)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Topçu, Gürhan. (2004) "Karanlığın Kızları: Korku Sineması ve Kadın". Fatma Dalay Küçük Kurt, Ahmet Gürata (Ed.), Sinemada Anlatı ve Türler. (157-212) Ankara: Vadi Yayınları.
- Valantin, Jean-Michel. (2006). *Küresel Stratejinin Üç Faktörü: Hollywood, Pentagon ve Washington*. İstanbul: Babaili Kültür Yayıncılığı.
- Wilson, Karina. <http://www.horrorfilmhistory.com/index.php?pageID=1990s>, (e.t. 15.03.2013)

<http://korkusitesi.com/yazarlarimiz/1980-1990-modern-korku-donemi>, (e.t. 15.03.2013)

<http://partners.nytimes.com/library/national/science/nasa/index-1980.html>, (e.t. 15.03.2013)